

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ

Драчук В.Ю. – викладач; Баранська В.В.- ст. 5 курсу
 Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Під час світової фінансово-економічної кризи проблема ефективного управління діяльністю підприємства загалом, а також його соціальною складовою набула важливого значення.

У такій ситуації актуалізується проблема підвищення рівня соціальної відповідальності усіх соціальних суб'єктів – держави, бізнесу і громадянського суспільства відповідно до їхніх повноважень.

Сьогодні соціальна відповідальність бізнесу порівняно з іншими рівнями виявлення остаточно не визначена. Її розробляють в основному на перетині теоретико-методологічних, методичних та практичних аспектів у межах різних суспільних наук. Це не могло не відбитися на чіткості визначення поняття та сутності даного поняття. Саме тепер необхідно виділити суть та значення цього явища на мікрорівні, а також з'ясувати форми його виявлення в ринкових умовах господарювання.

Дослідженням даного питання займалися такі вчені: П. Друкера, А. А. Динкіна, М. Кастельса, Кофі А. Аннана та вітчизняні науковці В. А. Мандибура, С. П. Перегудова, Г. Я. Ракитська, О. В. Скрипник, С. Мельник, Д. Баюра, Е. В. Черних, М. Саприкіна, В. Воробей, О. Я. Маліновська, А. Алексеев тощо.

Термін «соціальна відповідальність бізнесу» почали використовувати у 50-і роки ХХ століття, його поява знаменувалася розвитком корпоративної власності та збільшення впливу корпорацій на світовий розвиток [1,с.53].

Теорія соціальної відповідальності бізнесу вже тривалий період вивчається представниками українського бізнесу.

Соціальна відповідальність бізнесу — це спроба відійти на певну відстань і проаналізувати, де і як компанія може допомогти в розв'язанні соціальних та екологічних проблем, розвиваючись сама й розвиваючи середовище навколо себе [2].

На сьогоднішній день тривають дискусії щодо визначення соціальної відповідальності бізнесу, оскільки йдеться про системний підхід до комплексної проблеми [3]. За одним із визначень, це спосіб управління бізнес-процесами з метою забезпечення

позитивного впливу на суспільство. За версією Світової ради компаній зі сталого розвитку, соціальна відповідальність бізнесу — це довгострокове зобов'язання компаній поводитися етично та сприяти економічному розвитку, водночас покращуючи якість життя працівників та їх родин, громади й суспільства загалом [4].

Соціальна відповідальність бізнесу залежить від масштабу підприємства. Завдання малого підприємництва полягає у створенні високооплачуваних робочих місць, формування середнього класу. У свою чергу, завданням середнього бізнесу полягає у забезпеченні розвитку міста, району чи області. Великий бізнес, який створює велику кількість робочих місць, відповідальний за їх матеріальне благополуччя та й за розвиток регіонів та країни.

Основою соціальної відповідальності бізнесу є оцінка комерційної діяльності компанії з метою визначення її загального впливу на суспільство. Також її основою необхідно вважати своєчасну сплату податків, виплату заробітної плати надання нових робочих місць, підвищення рівня кваліфікації працівників, розвиток соціальної сфери, благодійну діяльність [5,с.269].

Соціально відповідальний бізнес перебуває на стадії розвитку в Україні. Проблематика такої соціальної відповідальності є актуальною для держави у зв'язку з продовженням трансформації української економіки на мікро- і макрорівнях, євроінтеграційними процесами, поглибленням прозорості українського суспільства. Соціально відповідальний бізнес стає частиною соціального та бізнесового життя, переходячи від простіших до більш розвинених форм і концепцій.

Отже, соціальна відповідальність бізнесу є важливою складовою частиною ефективного управління підприємством. Передумовою цього повинен стати розвиток відносин соціального партнерства на рівні як усього суспільства, так і окремих підприємств.

Основною метою діяльності підприємств у соціальній сфері є підвищення людського потенціалу, а важливим інструментом її реалізації повинно стати соціальне планування.

Література

1. Власова Т.Р. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність та тенденції/ Т.Р.Власова// Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки.- 2013.- Вип.1. – С.52-57
2. Енциклопедичний словник: 500 термінів і понять соціально-трудової сфери / Під ред. С. В.Мельника. – 2-ге вид., доп. та перероб. – Луганськ, 2010. – 728 с.
3. Зверева Т.В. Социальная ответственность как способ гармонизации интересов бизнеса и власти/ Т.В.Зверева//Экономические и гуманитарные исследования регионов.= 2011.- №4.- С. 86-93.
4. Піроженко Н. Феномен соціальної відповідальності бізнесу; теоретичні та історичні аспекти [Електронний ресурс]/ Н.Піроженко.- Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_gum/Аpdu_l_o/2009_1/R_2/Pirogenko.pdf
5. Ткач А.А. Нова інституціональна економічна теорія .Навчальний посібник.–К. Центр учбової літератури, 2007.-304 с.

УДК65.011.2:658.14.012.12

ДИНАМІЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ В СИСТЕМІ КООРДИНАТ

Парасій-Вергуненко І.М. - д.е.н., професор

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Необхідність системного та комплексного підходу в аналізі посилює вимоги до методологічного інструментарію, вимагає удосконалення існуючих прийомів, які могли б охопити різні характеристики складної системи в багатовимірному просторі параметрів. Саме до таких інструментів, які дають змогу комплексно врахувати різні аспекти діяльності суб'єктів господарювання, належить аналіз у системі координат.

Використання критеріїв оцінки, заснованих на коефіцієнтному аналізі, відображає лише окремі аспекти діяльності суб'єктів господарювання. Альтернативою коефіцієнтному аналізу можуть виступати прийоми візуалізації досліджень, які дають змогу використати можливості багатовимірного подання великих масивів даних та пропонуються для оцінювання ефективності обраних фінансових стратегій підприємства на основі динамічного підходу[1, с.59]. Економічна сутність запропонованого методу аналізу полягає у відстежуванні динаміки основних показників ефективності результатів та показників, що характеризують вхідні ресурси в системі координат. Застосування такого методу значно розширює інформативність

аналітичних досліджень за допомогою розрахунку не просто статичних результативних показників, а динамічних факторних показників, що входять до алгоритму розрахунку того чи іншого показника і дають змогу оцінити їх стратегічну поведінку. При цьому досягається ефект не просто оцінки кінцевого результату, а оцінюється й ефективність обраних стратегічних дій, спрямованих на досягнення цього результату на основі динаміки окремих факторів, що формують цей результат. Використання такого підходу дає змогу оцінити стратегію і тактику підприємств стосовно управління доходами та витратами, прибутковістю активів та власного капіталу, дає змогу оцінити ефективність антикризових стратегій і стратегій зростання[2, с.32].

Запропонована концепція оцінювання збалансованості розвитку економічного суб'єкта полягає в інтерпретації стратегії (у довгостроковому аспекті) або тактики політики (у короткостроковому та середньостроковому аспектах) через траєкторію руху вектора з різними компонентами. Комбінація певних пар аналітичних показників, які покладені в основу розрахунку окремих відносних показників, на основі візуального підходу забезпечує